ВҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

ФЕВРАЛЬ
6
вторник
1940 он
№ 30 (3031)
Сэн 10 мүнгэ.

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

ЖАНДА ЭСЭРГҮҮ ПРОПАГАНДЫЕ ШАНГАДХАН ТАБИХА

ай орондо социализм гол байгуулагдаа. Бидэнэр хадаа полосада, социализмһаа ком- да шата дамжан шэлжэжэ ын полосада орообди.

нэ полоса болбол бидэнэй шэнэ зорилгонуудые табина. най дотоодын зорилго- й гол түлэгэнь хадаа ҮҮЖҮҮЛГЫН асуудал- , коммунистическэ хүмүү- гын асуудалнуудта, ажал- й сознанида үшөө байһаар , капитализмын үлэгдэл- е усадхаха зорилгодо мүнөө дана...

ай политическэ, манай эконо- кэ, манай культурна, манай зэй ба бусад бүхы туйлай ргабайдалнуудые ёһотоорonь эхэ ба арадай интересүүдтэ үсэд бодото результадууд- р хэрэглэхын тулада, одоо коммунистическэ хүмүүжүүл- хэрэгые бүхы хэмжээгээрэнь үүлгэ бидэндэ, түбхын ун, шухала байна". (Молотов).

этэй хамта, болбоосоролгүй хүнүүдэй сознанида байгаа н, шажанай хара муухай дэлнүүдые хёһан үгыхэлгэ ажалшадые коммунистичес- оор хүмүүжүүлгын хэрэгэй рашагүй гол хубинь болол-

ушанай, шажанай үлэгдэл- хадаа хүдөө нютагуудта тэндэ үшөө байһаар. Зүүдэн- боржиилолгодо этигэдэгшье үй бии. Хада уула, уһа рэй „эзэд" бии юм гэжэ, гай эхиндэ гасуу хадхахаа, хабсагайһаа модо отолохоо эрхэдэг байгаа. Мүн элэн шажанай „һайнүдэр"— алганиие" үнгэргэхэ ябадал болтор эндэ-тэндэ үзэгдэдэг а.

бүгэдэ хадаа урдань юунэй , ямар зорилгоор тараг- байгааб? Энэ хадаа эли. зониие айлган мэхэлэжэ, өөринь эзэмдэхэ эдихэ; карта үүсхэжэ, арба табынь о; хэрүүл шууяа татажа, ной эб эмхине таһалаха; дараһа наймаалажа, арадай ун дээрэ баяжаха гэһэн имэ зорилгоор, эгээ энээнэй хурал мүргэл, тайлга га эрхилэгдэдэг байгаа. н хадаа ажалшан арадые дарлаха ба эксплоатацилха дань эксплоататорска анги- зэбсэг боложо байгаа Лама- болбол, үгытэй ядуу байдал— үрэ гээшэ, тиимэһээ бур- нгэридэ үргэл мүргэл хэхэ, мэгзэм уншаха хэрэгтэй „һургадаг" ба арад зониие мэхэлдэг, мунхаруулдаг байһан юм.

„Шажан болбол арадые мунхаруулагша опиум мүн". (Ленин).

Агуу ехэ Октябрьска Социалистическэ революци болбол манай орондо помещигүүдэй ба капиталистнуудай засагые хүмэрюулэн унагаажа, хүдэлмэришэн ба таряашанай засагые тогтооһон байна.

Советскэ засагай тогтоһонһоо хойшо, ламанар ба бусад антисоветскэ элементнүүд болбол советскэ засагай хүгжэлтые һаатуулахын, колхозно строе һүйдхэхын, колхозникуудые советскэ засагта дурагүйтүүлхын һэдэлгээр хуушанай үлэгдэлнүүдые, илангаяа „цагаалганиие" хэрэглэдэг болоо һэн.

Мүнөөшье, хаана агитационно-массова ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэри муугаар ябуулагданаб, хаана партийна, комсомольско, советскэ ба профсоюзна организацинууд һэрэмжээ һулаар табинаб, тэндэ—али бүхы антисоветскэ элементнүүд «цагаалга» үнгэргэхые ба хуушанай хорото үлэгдэлнүүдые культивировалхые һэдэдэг байна. Иимэ ушарнууд үнгэрэгшэ жэлдэшье үзэгдэһэн байна. Тэдэнэр хадаа „цагаалганай" үдэрөөр дашарамдуулан, архидаа алхилдаа үүсхэжэ, колхозникуудые ажал хүдэлмэринүүдһээнь һаатуулажа, колхозно байгуулалтада хоро хохидол үзүүлэхые, контрреволюционно худал хуурмаг үгэ тараахые һэдэжэ болохо байна.

Тиимэһээ, манай нютагууддахи общественнэ организацинууд ба активистнууд болбол агитационно-массова хүдэлмэринүүдые бүхы хэмжээгээрэнь һайжаруулан, шажанай үлэгдэлнүүдэй, тэрэнэй тоодо „цагаалганай" реакционно хорото удха тухай массадаа ойлгуулажа үгэхэ, тэрээгээрээ үргэн масса колхозникуудай большевистскэ һэрэмжиие үргэхэ уялгатай байна. Антирелигиозно пропаганда болбол уялгата бэшэ, һайн дуранай хэрэг гээшэ гэжэ, энэ хадаа партийна-политическэ хүдэлмэридэ ямаршье хабаагүй юм гэжэ һанадаг, гэнэн хонгор хүнүүд байдаг. Тэдэнэр хадаа ажалшадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгэ, тэдэнэй сознанида байһаар байгаа капитализмын үлэгдэлнүүдые үгыхэлгэ—мүнөө үеын гол зорилго байһыень мартанад. Коммунистическэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэри, тэрээнэй тоодо антирелигиозно пропаганда—тон харюусалгатай ба тэрэшэлэн тон хүндэтэй зорилго мүн.

СР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Георгий Седов" ледокольно пароходые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Хойто Мүлиһэтэ океанай ба Гренландска далайн мүлиһэнүүд 812 үдэрэй торшодо героическа дрейф хэһэнэйнь түлөө «Георгий » ледокольно пароходые Ленинэй орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

осква, Кремль.
0 оной февралиин 3.

СР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

„Иосиф Сталин" ледоколые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

«Георгий Седов» ледоколые Арктикын мүлиһэнһөө гаргаха й правительственнэ даабариие образцовоор дүүргэһэнэйнь » «Иосиф Сталин» ледоколые Ленинэй орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

осква, Кремль.
0 оной февралиин 3,

Ленинградска Военнэ Округой штабай оперативна мэдээ

евралиин 3-ай үдэрэй торшо фронт дээрэ онсо юушье огүй.

Манай авиаци хадаа дейсанай сэрэгэй объектнүүдые амжалтатайгаар бомбардировалһан байна.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Советскэ Союзай Герой Иван Дмитриевич Папаниные „Алтан Одон" медаляар хоёрдохёо шагнаха тухай

«Георгий Седов» ледокольно пароходые Арктикын мүлиһэнһөө гаргаха тухай правительственнэ даабариие образцовоор дүүргэһэнэйнь түлөө ба энэ зуураа, Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ абахаар героизм гаргаһанайнь түлөө,—правительственнэ экспедициин начальник Советскэ Союзай Герой Иван Дмитриевич Папаниные «Алтан одон» медаляар хоёрдохёо шагнаха ба бронзово бюстые байгуулжа тэрээнэй эхэ нютагтань табиха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1940 оной февралиин 3.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

„Иосиф Сталин" ледоколой капитан М. П. Белоусовто Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо тухай

«Георгий Седов» ледокольно пароходые Арктикын мүлиһэнһөө гаргаха тухай правительственнэ даабариие образцовоор дүүргэһэнэйнь түлөө «Иосиф Сталин» ледоколой капитан Михаил Прокопьевич Белоусовто Ленинэй орден ба «Алтан одон» медалиие барюулан, Советскэ Союзай Геройн нэргэзргэ олгохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 оной февралиин 3.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

„Георгий Седов" ледокольно пароходой дрейфдэ хабаадагшадта Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэнүүдые олгохо тухай

I. Арктикын хүндэ бэрхэ условинууд соо героическа дрейф хэһэнэйнь ба научна шэнжэлгэнүүдэй үргэн программые дүүргэһэнэйнь түлөө, энэ зуураа, баатаршалга ба шэн габияа гаргаһанайнь түлөө Ленинэй орден ба „Алтан одон" медаль барюулан, Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо:

1. Константин Сергеевич Бадигинда—«Гергий Седов» ледокольно пароходой капитан.
2. Андрей Георгиевич Ефремовтэ—капитанай ахалагша туһалагша.
3. Дмитрий Григорьевич Трофимовто—«Георгий Седов» ледокольно пароходой помполит.
4. Виктор Харлампиевич Буйницкидэ—гидрограф.
5. Сергей Дмитриевич Токаревта—хоёрдохи механик.
6. Всеволод Степанович Алферовта—гурбадахи мэханик.
7. Александр Александрович Полянскида—радист.
8. Николай Михайлович Бекасовта—радист.
9. Дмитрий Прокофьевич Буториндо—боцман.
10. Иосиф Маркович Надзвецкидэ—машинист.
11. Николай Сергеевич Шарыповто—машинист.
12. Александр Петрович Соболевскидэ—врач.
13. Ефрем Иванович Гаманковто—матрос.
14. Иван Иванович Гетманда—кочегар.
15. Павел Владович Мегертэ—повар.

II. К. С. Бадигинда, Д. Г. Трофимовто, А. Г. Ефремовтэ, В. Х. Буйницкидэ, С. Д. Токаревто, В. С. Алферовто, А. А. Полянскида, Н. М. Бекасовта, Д. П. Буториндо, И. М. Надзвецкидэ, Н. С. Шарыповто, А. П. Соболевскидэ, Е. И. Гаманковта, И. И. Гетманда ба П. В. Мегертэ нэжээд бүриин 25 мянган түхэригэй мүнгэн шагнал үгэхэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 оной февралиин 3.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

„И. Сталин" ледоколой экипажые СССР-эй орденууд ба медальнуудаар шагнаха тухай

«Георгий Седов» ледокольно пароходые мүлиһэнһөө гаргаха тухай правительственнэ даабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэх зуураа, баатаршалга ба эрэлхэг зориг гаргаһанайнь түлөө «И. Сталин» ледоколой экипажые шагнаха:

Улаан одоной орденоор

1. Борис Николаевич Макаровые—«И. Сталин» ледокольно кораблиин дублер капитан.
2. Эрнест Германович Румке—„И. Сталин" ледокольно кораблиин капитанай старша ородогшо.

Ажалай Улаан Тугай орденоор

1. Андрей Васильевич Неунокоевые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин ахалагша механик.
2. Валентин Федорович Докаусовые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин хоёрдохи механик, урдань „Хүндын тэмдэгэй" орденоор шагнагдаһан.
3. Василий Александрович Цикуновые—„И. Сталин ледокольно кораблиин инженер-электрик.
4. Александр Петрович Смоленскые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин врач
5. Марфа Митрофановна Павловае—„И. Сталин" ледокольно кораблиин буфетчица.
6. Иван Михайлович Сычевые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин ахалагша машинист.
7. Андрей Петрович Савочкиниие—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 1-дэхи классай кочегар.

„Хүндын Тэмдэгэй" орденоор

1. Михаил Николаевич Колобовые—„Иосиф Сталин" ледоколой нэгэдэхи классай машинист.
2. Александр Маркович Шатуровые—«И. Сталин» ледокольно кораблиин 3-дахи механик.
3. Иван Павлович Григорьевые—«И. Сталин» ледокольно кораблиин радист.
4. Александр Иванович Мишиниие—„И. Сталин" ледокольно кораблиин боцман.
5. Александр Иванович Михайловые—«И. Сталин» ледокольно кораблиин ахалагша рулевой.
6. Сэргей Кузьмич Полухиниие—«И. Сталин» ледокольно кораблиин 1-дэхи классай матрос.
7. Абрам Лазаревич Любовичые—«Сталинец» газетын редактор.
8. Михаил Михайлович Виноградовые—«И. Сталин» ледокольно кораблиин ахалагша машинист.
9. Макс Юльевич Бромбергые—«И. Сталин» ледокольно кораблиин 1-дэхи классай машинист.
10. Василий Степанович Галуновые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин ахалагша машинист.
11. Михайл Ильич Нижникые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 1-дэхи классай кочегар.
12. Алексей Иванович Никитиные—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 1-дэхи классай кочегар.

„Ажалай доблестиин түлөө" медаляар

1. Серафим Семенович Гольцевые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 1-дэхи классай матрос.
2. Александр Петрович Макарихиные—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 1-дэхи классай матрос.
3. Николай Петрович Русановые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 2-дохи классай матрос.
4. Иван Данилович Мельниковые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 2-дохи классай матрос.
5. Василий Харитонович Решетниковые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин ахалагша машинист.

„Ажалай отличиин түлөө" медаляар

1. Вячеслав Михайлович Нашатыревые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин капитанай ородогшо.
2. Сергей Михайлович Свечихиные—„И. Сталин" ледокольно кораблиин оперист.
3. Петр Николаевич Соколовые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 4-дэхи механик.
4. Евгений Николаевич Герьшевичые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин хүдэлмэрилэгшэ, урдань «Ажалай улаан тугай» ба «Хүндын тэмдэгэй» орденоор шагнагдаһан, радиое эрхилэгшэ.
5. Василий Яковлевич Орловые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин модошо дархан.
6. Иван Иванович Мурашовые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 2-дохи классай матрос.
7. Иван Васильевич Шараповые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 1-дэхи классай матрос.
8. Иван Александрович Королыковые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин, урдань «Улаан Одон» орденоор шагнагдаһан, эдеэ хоолой эрхилэгшэ.
9. Гавриил Васильевич Суминиие—„Сталинец" газедэй наборщик.
10. Леонид Юльевич Зеленскые—«Иосиф Сталин» ледоколой уборщик.
11. Анна Николаевна Николаевае—„И. Сталин" ледокольно кораблиинхидэй хубсаһа угаагшые.
12. Александр Агапович Агаповые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин ахалагша машинист.
13. Павел Алексеевич Ошмариные—„И. Сталин" ледокольно кораблиин ахалагша машинист.
14. Максим Григорьевич Агарышевые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин тромно машинист.
15. Михаил Свиридович Цеганенкые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин тромно машинист.
16. Борис Казимирович Буцкое—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 1-дэхи классай машинист.
17. Владимир Григорьевич Гагариные—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 1-дэхи классай машинист.
18. Павел Исаакович Семэновые—«И. Сталин» ледокольно кораблиин 1-дэхи классай машинист.
19. Григорий Александрович Волковые—«И. Сталин» ледокольно кораблиин 1-дэхи классай машинист.
20. Владимир Филиппович Акимовые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 2-дохи классай машинист.
21. Алексей Витальевич Афанасьевые—„И Сталин" ледокольно кораблиин электрик.
22. Михаил Григорьевич Кирковые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин электрик.
23. Александр Андрианович Кирилловые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин кочегарнуудай старшина.
24. Леонидо Алексеевич Савельевые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин кочегарнуудай старшина.
25. Арсений Михайлович Васильевые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин нэгэдэхи классай кочегар.
26. Дмитрий Александрович Володиные—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 1-дэхи классай кочегар.
27. Дмитрий Дмитриевич Германовые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 1-дэхи классай кочегар.
28. Александр Александрович Виноградовые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 2-дохи классай кочегар.
29. Василий Егорович Семеновые—„И. Сталин" ледокольно кораблиин 2-дохи классай кочегар.
30. Александр Михайлович Мошкиные—„И. Сталин" ледокольно кораблиин ахалагша радист.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1940 оной февралиин 3.

„Седов“ ледоколой героическа дрейфын хабаадагшадые Кремльдэ угталга

Февралиин 2-ой үдэшэ, Кремльдэ, «Седов» ледоколой героическа дрейфын хабаадагшадые угталга болобо. Энэ хадаа ВКП(б)-эйн Центральна Комитедээр ба СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведээр эмхидхэгдэһэн байна.

18 часта, Кремлевско Ехэ дворецтэ, эндэ уригдагшад—ВКП(б)-эйн ЦК-гэй членүүд, СССР-эй Верховно Соведэй ба РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд, арадай комиссарнууд, РККА-гэй ба Уһан-Сэрэгэй Флодой дээдэ командованиин түлөөлэгшэд, седовцуудай бүлэнэрэй членүүд, «И. Сталин» ледоколой экспедицидэ хабаадагшад, наукын, техникын литература ба искусствын деятельнүүд, московско предприятинуудай стахановцууд сугларбад.

Георгиевска залаар хүнүүд дүүрэн. Советскэ арадай эрхим шапарые: тэрэнэй эрэлхэг зоригые, героизмые, илалтадаа сусаршагүй этигэлые, өөрынгөө эхэ—эхэ орондоо хизаарлашагүй инаглалые ба Ленин Сталинай партида хизаарлашагүй преданностиие харуулан, полярна стихиие ээлэгшэдые нэрьемэ аплодисментнүүдээр угтабад.

18 час. Зал соо нүхэд Сталин, Молотов, Ворошилов, Каганович, Калинин, Андреев, Микоян, Берия, Шверник, Маленков, Булганин ба Шкирятов ороно. Эндэ хабаадагшад хадаа нүхэр Сталиниие ба тэрэнэй соратнигуудые халуунаар амаршална. Седовцууд хойно хойноһоо нүхэр Сталинда ошоно, Сталин тэдэнэй гарые шангаар барина. Парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэд седовцуудтай халуунаар амаршалалсанад.

Зал соо тон баяртай. Айлшадай дунда — нүхэд Вышинский, Бадаев, Буденный, Кузнецов, Кулик, Локтионов, Шапошников, Щербаков, Ярославский, Малышев, Лихачев, Тевосян, Бенедиктов, Ванников, Ульрих, Хмельницкий, Михайлов, Кафтанов, Храпченко, Николаева, Советскэ Союзай Геройнууд: Громов, Коккинаки, Ширшов, Данилин, Шмидт, Кренкель, Федоров, Алексеев Гризодубова, Раскова, Водопьянов, Левченко, Ляпидевский, Доронин ба бусад ерэбэ.

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Молотов амаршалгын үгэ хэлэбэ.

—Нүхэдүүд!—нүхэр Молотов хэлэнэ,—манай агууехэ эхэ ороной алдар нэрээр, Ленин-Сталинай агууехэ партиин алдар нэрээр гайхамшаг баатаршалгые гаргаһан, Арктикын 15 геройнууд. манай ороной 15 геройнууд мүнөө манай дунда байна.

Героическа дрейфые дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан, нүхэд Бадигиные, Трофимовые, Ефремовые, Буйницкиие, Полянскиие, Соболевскиие, Буториные, Токаревые, Алферовые, Бекасовые, Шарыповые, Надэвецкиие, Гетманые, Гаманковые, Мегерые, мүн харюусалгата рейсые гайхамшагаар дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан, Советскэ Союзай Герой нүхэр Папанин толгойтой «Иосиф Сталин» ледоколой экипажые амаршалхыем зүбшөөгыт.

Нэрьемэ алига ташалган доро нүхэр Молотов советскэ 15 баатарнуудай, алдарта седовцуудай хүндэдэ бокал үргэнэ.

Тиигээд, эндэ сугларагшад болбол даалгагдаһан хэрэгээ хүндэтэйгээр дүүргэһэн ,,Иосиф Сталин“ ледоколой командын түлөө, ,,Седов“ ледоколые мүлиһэнэй пленһээ гаргаһан экспедициин начальник Папанинай түлөө, нүхэр Молотовай дурадхалаар, бокалнуудые үргэнэ.

—Нүхэр Сталинай элүүр энхын түлөө, манай агууехэ партиин түлөө,—гэжэ нүхэр Молотов соносхоно. Сугларагшад болбол нүхэр Сталинда, ленинско-сталинска партида зорюулжа оваци хэнэ, амаршалгануудай тон олон хашхараанууд гарана.

Нүхэр Молотов Бадигинда үгэ үгэбэ.

—Нүхэдүүд,—Бадигин хэлэнэ,—дрейфын үедэ үдэр бүри манда үзүүлжэ байһан анхаралайнь түлөө, гансашье бидэнэртэ бэшэ, манай бүлэнэртэ үзүүлэһэн оролдолгынь түлөө агууехэ коммунистическэ партида, советскэ правительствода ба манай инаг, сэсэмэргэн вождь нүхэр Сталинда 15 морягууд-седовцуудай зүрхэнһөө баясхалан хүргэхые зүбшөөгыт.

Энэ дэмжэлгэ ба энэ анхарал хадаа манай замда ушарһан бүхы бэрхэшээлнүүдые илалгада туһалаа. Парти ба правительствын анхарал, нүхэр Сталинай эсэгын оролдолгонь манай хүсые арба дахин нэмээгээ, маниие илагдашагүй болгоо.

Би манай Сталинай түлөө тост үргэнэб! Ура, нүхэдүүд!

Хүсэтэ шанга оваци зал дотор удаан үргэлжэлнэ. Нүхэр Сталинда зорюулагдаһан шанга «ура» дуулдана.

Тэрэнэй һүүлээр, ,,Седов“ ледоколой капитаниие политчастиин талаарань туһалагша Трофимов үгэ хэлэнэ. Тэрэниие нэрьемэ аплодисментнүүдээр угтана. Трофимов болбол халуун угталгынь түлөө парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэ ехэ баяр хүргэнэ.

Трофимов болбол советскэ правительствын толгой Вячеслав Михайлович Молотовай элүүр энхын түлөө тост үргэнэ.

Оваци дахин нэрьенэ.

Сугларагшад болбол ,,Иосиф Сталин“ ледокол дээрэхи экспедициин начальник, Советскэ Союзай Герой Папанинай выступлениие халуунаар угтаба.

—Хүндэтэ нүхэдүүд,—тэрэ хэлэнэ,—манай түрэл советскэ правительствын, манай халуунаар инагладаг нүхэр Сталинай даабариие дүүргэхэһээ ехэ баяртай юумэ үгы.

Полярнигуудай арми хадаа ямаршье бэрхэшээлнүүдһээ айдаггүй ба манай Сталинай түрүүшын уряагаар ямаршье баатаршалгада ошохоор бэлэн. Хэрбээ парти ба правительствын захираа һаань, бидэнэр хадаа сагаанфиндудые, финскэ арадай алууршадые үгыхэхын тула манай инаг Хүдэлмэришэн-Тариашанай Улаан Армитай хамта ошохобди.

Өөрынгөө үгые дүүргэжэ Папанин уряална:

—Манай арадай инаг, агууехэ Сталинай дүтын соратнигуудай нэгэн, Советскэ Союзай маршал Климент Ефремович Ворошиловай түлөө!

Шанга „у р а“ дуулдана. Ворошиловай нэрээр, түрэл ба илагдашагүй Хүдэлмэришэн-Тариашанай Улаан Армиин нэрээр амаршалгануудай хашхараанууд гарана.

Нүхэр Молотов б о л б о л Калининай түлөө бокал үргэнэ. СССР-эй Верховно Соведэй президиумэй түрүүлэгшые тэндэ хабаадагшад халуун аплодисментнүүдээр амаршалба.

Энэ уулзалга . хэдэн час үргэлжэлбэ. Эндэ хабаадагшадта, СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи искусствонуудай хэрэгүүдэй комитедээр эмхидхэгдэһэн ехэ концерт үгтэбэ.

Ород арадай дуунуудай үндэр мастерствое харуулһан, Пятницкын нэрэмжэтэ хоорой хубида ехэ амжалта тудаба. Тэрээнэй выступлениин һүүлээр, нүхэр Молотов болбол хоорой бүхы коллектив ба хүтэлбэрилэгшэдэйнь түлөө тост үргэбэ.

СССР-эй, улаанармейцүүдэй дуунууд ба пляскануудай улаантугта ансамбль хадаа концертын үргэн программые дүүргэбэ.

(ТАСС).

МОСКВА ГЕРОЙНУУДАА УГТАБА

Бүхы советскэ арад болбол «Георгий Седов» ледокольно пароходой дрейфын хойноһоо үдэр бүхэндэ хаража байһан ба 15 алдарта морягуудые ба «Г. Седов» ба «И. Сталин» ледоколнуудые эхэ орондоо бусажа ерэхыень тон ехээр хүлеэжэ байгаа. Олон һарын дрейфһээ бусажа түрэл газартаа алдарта седовцуудай ерэхэдэнь, советскэ хүнүүд тон ехээр баярлаһан байна. Заводуудта, фабрикануудта, сэрэгэй частьнуудта, колхозуудта—бүхы манай орон дотор:

—Седовцууд Мурманскда.

—Тэдэнэр Ленинград ерэжэ ябана.

—Седовцууд Ленинэй городто ерэбэ.

—Тэдэнэр мүнөөдэр Москва ерэхэнь—гэһэн мэдээсэлнүүд ехэ түргэнөөр тараба.

Москва — социалистическэ агууехэ державын столица болбол парти ба правительствын, агууехэ Сталинай даабариие хүндэтэйгөөр дүүргэһэн советскэ арадай эрэлхэг хүбүүдые угталгада достойноор бэлэдхэбэ.

Улицанууд хадаа парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй, седовцуудай портредүүдээр шэмэгдэнхэй ..

Московско заводуудай, фабрикануудай, учрежденинүүдэй, организацинуудай, сэрэгэй частьнуудай, институдуудай, академинүүдэй, искусствын ба наукын хүдэлмэрилэгшэдэй түлөөлэгшэд болбол седовцуудые угтахын түлөө Белорусска вокзалай перрон дээрэ сугларба. Тэдэнэй дунда—ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшые орологшо Н. А. Булганин, ВКП(б)-эйн МК ба МГК-гэй секретарь А. С. Щербаков, СССР-эй Обороной Арадай Комиссарые орологшо, Московско военнэ округой сэрэгүүдэй командалагша, Советскэ Союзай маршал С. М. Буденный, Московско городской ажалшадай депутадуудай Соведэй Гүйсэдхэхэ Комитедэй түрүүлэгшэ В. П. Пронин, Советскэ Союзай Геройнууд П. П. Ширшов, Э. Т Кренкель, М. И. Шевелев, Главсеморзамай политическэ управлениин начальник Л. Ю Белахов, эрэлхэг баатар полярнигуудай түрэлхид ба нүхэдүүд.

..16 час. Перрондо поезд дүтэлнэ. «СУ 211—36» паровоздо улаан бүд дээрэ, — Легендарна „Седовай“ экипажда алдар соло, —гэжэ бэшээтэй.

Перрониие зүбшаад хүндэтэ караул жагсана, оркестр «Интернационал» дуулана.

Удаанай хүлеэгдэһэн айлшад вагон сооһоо гарана. Тэдэнэй гарынь шангаар баринад, халуунаар тааланад.

Хүндэтэ караулай рапортые абаад, героическа экспедицидэ хабаадагшад площадь дээрэ гарана. Площадь хүн зоноор дүүрэн. Эндэ—Улаан столицын хэдэн мянган ажалшад суглараа. Тэдэнэй гарта—тугууд, агууехэ Сталинай, тэрэнэй дүтын соратнигуудай портредүүд, героическа седовцуудай портредүүд.

Советскэ арадай гайхамшаг героическа хэрэгүүдэй организатор—агууехэ Сталинай нэрэдэ, большевигүүдэй илагдашагүй партиин, советскэ правительствын нэрэдэ, социалистическэ эхэ ороной баатар хүбүүдэй нэрэдэ зорюулагдаһан, замхашагүй аплодисментнүүд нэрьенэ.

„Г. Седов“ ба «И. Сталин» ледоколнуудай экипажые угталгада зорюулагдаһан, Москвагай ажалшадай митинг эхилээ.

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшые орологшо нүхэр Булганин митинг нээбэ. ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй ба ВКП(б)-эйн Центральна Комитедэй даалгабаряар, тэрэ хадаа, Хойто Мүлиһэтэ океан дээрэхи героическа дрейфын бэрхэшээлнүүдые амжалтатайгаар дабаһан нүхэд Бадигиные, Трофимовые, „Георгий Седов“ ледоколой алдарта экипажые халуунаар амаршална. Тэрэшэлэн, Папанинда, Белоусовта ба «И. Сталин» ледоколой гайхамшаг экипажда амаршалгые хүргэнэ.

ВКП(б)-эйн МК ба МГК-гэй секретарь Щербаковто үгэ үгтэнэ. Нүхэр Щербаков болбол героическа седовцуудые ба «И. Сталин» ледоколой экипажые Москвагай ажалшадай зүгһөө амаршалба.

Микрофоной дэргэдэ, легендарна кораблиин капитан Бадигин.

—Бидэнэр болбол, Лаптева нуурһаа гренландска мүлиһэд хүртэрхи замые дабахадаа, Сталинай нэрые һанажа ябаабди. Энэ нэрэ хадаа полярна һүниие бидэндэ гэрэлтүүлдэг һэн. Сталин хаана байнаб, тэндэ гэрэл, тэндэ баяр, тэндэ ажэбайдал!

Тэрэнэй һүүлээр, Папанин үгэ хэлэһэн байна.

Митинг дүүрэө.

Сталинска морягуудай урдуур амаршалгын олон үнгын листовканууд, һайхан лентнүүд хиидэнэ...

Улаан Москвагай уран гоё магистральнуудаар, седовцууд Кремль тээшэ ошобо. (ТАСС).

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГЕРОЙ НҮХ. И. Д. ПАПАНИНАЙ ҮГЭЬӨӨ

Хүндэтэ нүхэдүүд! Бидэнэр, агууехэ Советскэ Союзайгаа зүрхэн—инаглалта эхэ оронойгоо столица, түрэл Москвадаа гүнзэгы баясхалангай мэдэрэлээр хүрэжэ ерэбэбди.

Бидэнэр полярнигууд болбол таанадта, Московско хүдэлмэришэдтэ, служащинарта, интеллигенцидэ, манай алдарта Улаан Армиин ба Уһан-Сэрэгэй Флодой боецүүдтэ, командирнуудта ба политхүдэлмэрилэгшэдтэ өөһэдынгөө бүхы зүрхэнһөө дүлэтэ большевистскэ баярые хүргэнэбди.

«Седов» ледоколые мүлиһэнһөө сүлөөлхэ тухай большевигүүдэй партиин Центральна Комитедэй ба Арадай Комиссарнарай Соведэй хүндэтэ даабариие дүүргэлэбди гэжэ таанадта мэдүүлхэ айхабтар ехэ золтой байбабди. Бидэнэр, эхэ оронойгоо дура хүсэлые бэелүүлэн, алдарта кораблиие Мурманск асараабди, советскэ эхэ оронойгоо 15 геройнуудые, большевигүүдэй партиин ба арадайгаа 15 үнэн хүбүүдые Ехэ газар дээрэ гаргаабди.

«Седов» ледоколой героическа экипажые оромнай халуун инаглалаар угтаба. Хатуу зүрхэтэ седовцууд болбол эхэ оронойгоо даабариие эрхим һайнаар дүүргээ, агууехэ советскэ арадайгаа найдабриие харюулаа, хүйтэн шэмэрүүн Арктикатай тэмэсэлдэ эрэлхэг зориг, шэн габияа харуулаа.

Ленин-Сталинай партяар хүмүүжүүлэгдэһэн советскэ хүнүүд болбол бүхы дэлхэйдэ гайхуулан, үлигэртэ баатаршалга, шэн габияа гаргана. Тэдэнэр, ямаршье бэрхэшээлые дабан гаталжа урагшаа дабшадаг ба өөһэдынгөө зам дээрэ байһан хаалта һаатабариие мэдэрдэггүй. Тэдэнэр, өөһэдынгөө эхэ орондо инаглалаараа, өөрынгөө партида ба манай агууехэ вождь, багша ба хани нүхэр Сталинда преданнэ байһанаараа хүтэлбэрилэгдэнэ.

Героизм хадаа манай орон соо хаа-хаанагүй харуулагдана. Социализмые байгуулһан бүхы манай советскэ арад—героическа арад мүн. Тиэд, социализмын орон соо ондоошье байха арганьгүй, юуб гэхэдэ, эндэ хүнүүд хадаа боевой большевистскэ партяар, диилдэхэ гээшые хэзээшье мэдэхэгүй, тиимэ партяар хүмүүжүүлэгдэнэ Гансахан лэ манай сүлөөтэ орон соо арадай баатар зориг ба шэн габияа хүгжэнэ. Советскэ гражданин бүхэн өөрынгөө инаг эхэ оронойгоо тулада, коммунизм тээшэ гигантска алхамаар урагшаа дабшахын тула сусаршагүйгөөр хүдэлмэрилхөө өөрынгөө нангин уялгада тоолодог.

Советскэ арад болбол өөрынгөө правительствые тойрон, өөрынгөө алдарта большевистскэ партиие тойрон нягтаар жагсанхай.

Советскэ Союзда добтолхоо һэдэһэн ямаршье дайсан няза тэһэ дарагдаха ба үгы болгогдон усадхагдаха.

Манай эхэ орон ба агууехэ арад мандаг!

Манай инаг ба хэндэшье илагдашагүй Улаан Арми, Уһан-Сэрэгэй Флот мандаг!

Манай сэсэн Советскэ правительство ба тэрэнэй толгой нүхэр Молотов мандаг!

Манай вождь, багша хүн түрэлтэнэй гени, манай түрэл Сталин мандаг! Ура, нүхэдүүд! **(Аплодисментнүүд „Ура“—хашхаралдаан. ,,Интернационал“).**

ЭДИР НАТУРАЛИСТНУУД

Заиграй. Үнэгэтэйн дунда һургуулиин 8 ба 9 дэхи классай һурагшад хадаа биологическа кабинедэй багша нүхэр Л. А. Молоковай инициативаар 1931 онһоо хойшо уляаһа модо тарижа, тэндэхи нютагайгаа колхознигуудта тараадаг болоһон байнэ.

1931 онһоо 1938 хүртэр 1598 модые ургуулаа. Мүнөө 1939 ондо ургуулһан үляаһаниинь 4000 болоһон байна.

Һаяхан, Заиграйн Аймсоведэй Гүйсэдкомой президиум хадаа эдир натуралист нүхэд: Миша Краснопеев, Маруся Садовская, Ваня Устинов, Вася Содовский ба Ваня Белобородов гэгшэдые хүдөөажахын Бүхэсоюзнэ выставкэдэ хабаадалсахын түлөө үгэһэн мэдүүлгэнүүдыень баталаба.

О. Б. УД.

СССР-эй Совнаркомой тогтоолоор январиин 1-һээ „ГТО-гой“ шэнэ комплексын норма байгуулагдаба.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: I, II шатын физкультурна шэнэ значогой обра[зецууд]
(ТАСС-ын фото-клише).

Физкультурна шэнэ комплекс хүсэндөө оробо

Январиин 1-һээ ГТО-гой физкультурнэ шэнэ комплекс хүсэндөө оробо.

Мүнөө жэлдэ планай ёһоор, ГТО-гой 1-дэхи шатын значогто нормовуудые 1560 мянган хүн, 2-дохи шатын нормонуудые 100 мянган хүн үгэхэ ёһотой. Мүн 1940 оной торшо соо 800 мянган һурагшад БГТО-гой значогоор өөһэдынгөө үбсүүнүүдые шэмэглэхэ байна.

Үбэлэй үедэ ямар нормонууд үгтэхэ ёһотойб?

Үбэлэй үедэ саһатай байдаг районуудта физкультурна нормонуудые шэнэ комплексоор үгэгшэд бүхэндэ уялгатайнь: 10 километр соо санаар ябалга болоно. Энээниие 17-һоо 30 наһан хүртэр эрэшүүд 1 час 05 минутаһаа дээшэ бэшэ ябаха, 40 наһан хүртэрхид 1 час 15 минута соо, 40 һөө дээшэ наһатан—1 час ... минута соо.

Нормонуудай дундаһаа, шэ... гээр үгтэжэ болохонь: простой гүйдэлэй конькигаар гүйлгэ, ... километр газарта санаар ябал... 5-һаа доошо бэшэ хоккейно о... пиальна уулзалгада хабаада... санаар харайлга болоно.

ГТО-гой 2-дохи шатада нор... нуудые үгэгшэдтэ ехэ үндэрн... эрилтэ табигдана. 10 килом... газарта санаар военизирова... ябалга хэхэ уялгатай. Нормо... дые үгэгшэд санаар яб... зуураа, олоянзын хаалтануу... дабан гаталха ба гурбан ... гранадуудые шэдэхэ ёһотой.

Январь һарын торшодо сп... тивно обществонууд хадаа ш... комплексоор нормонуу... үгэгшэдтэ массова соревно... эмхидхэбэ. („Известиһээ“)

ОЛОНСТАНОЧНИГУУДТА ҺАЙН УСЛОВИ БАЙГУУЛХ[А]

Социалистическэ соревнованиин шэнэ форма—олонстаногуудта хүдэлмэрилэгшэдэй гайхамшагта инициативые үргэхэ ябадалда паровоз—вагонно заводой хүтэлбэрилэгшэд хангалтагүйгөөр хандана. Январиин эхеэр, энэ заводто олон станогууд дээрэ хүдэлмэрилэгшэдэй тоо 33 хүн болоһон байна. Тэдэнэр 3-4 станогуудта хүдэлмэрилхэ зуураа, үйлэдбэриингөө даабаринуудые 110-250 процент хүртэр дүүргэдэг байгаа.

Гэбэшье, мүнөө тус заводто олонстаногуудта хүдэлмэрилэгшэдэйнь тоо үсөөн болоһон байна Энэ болбол заводой дэргэдэхи партийна, профсоюзна организацинууд ба администрацинь, тэдэнэрэй хүдэлмэридэ зохистой һайн условинуудые байгуулаагүй ба олон станогууд дээрэ хүдэлмэрилхэ материалнуудые бэлэдхээгүй, тэдэнэй инициативые толого[й]... гүй байһан дээрэһээнь боло... байна.

Жэшээлхэдэ, паровоз - сбо... цехын 4-дэхи пролетто, стаха... вец нүхэр Рыболиин гэгшэ №1... №148 станогуудта хүдэлмэри... зуураа, даабаряа үлүү... дүүргэдэг байгаа. Энэ мэт... һайн показательнуудые үгэ... нүхэдүүд олон байһан юм. Мү... хоёр станок дээрэ ажаллаха хү... мэриин үгы дээрэһээ эдэнэй за... маниинь һөөргөө нэгэ станог... ороһон байна. Мүн иимэнү... ушарнууд бэшэшье цехнүү... олон үзэгдэнэ.

Иимэ дээрэһээ, олон станогу... дээрэ хүдэлмэрилэгшэдтэ шух... условинуудые байгуулжа, т... нэрэй зэргые олошоруулхын түл... тэмэсэхэ хэрэгтэй.

Цыден...

Республика дотор

Амаралтада

Зэдэ. Дээдэ-Бургалтайн сомоной, Сахьяновагай нэрэмжэтэ колхозой гүрүүлэгшэ, нютагай эрхим ангуушан нүхэр Д. Буянтуев һарын хугасаа дотор амаралтада гараһан юм. Амаралтада байхадаа саг үргэлжэ агнаһан байна. Энэ богонихон торшо дотор нүхэр Буянтуев 2 шоно, 2 үнэгэ, 120 хэрмэ ба 22 боро гүрөөһэнүүдые бариһан байна. Эдэ олзонуудаа кооперацида худалдажа, 1350 түхэриг мүнгэ ба элдэб эд товарнуудые элбэгээр абаба.

Г. Жербаев.

КОЛХОЗНО ЯРМАРКА

Һаяхан, Зэдын аймагай центр—Петропавловка дээрэ, тус районой колхозуудай ярмарка болоо. Колхознигууд ехэ олоороо ерэжэ, хүдөөажахын продуктнуудые элбэгээр худалдаба.

Ярмаркын болоһон үедэ райпотребсоюз 90 мянган түхэригэй эд товарнуудые ба элдэб үнэтэ эдлэлнүүдые колхознигуудта худалдаһан байна.

Г. Жербаев

ШЭНЭ СЕЛЬМАГУУД

1940 оной январь һарада респу[б]лика дотор шэнэнүүд сель[ма]гууд эмхидхэгдэһэн байна. Иво[л]гын аймагай, Саянта ба Кабан[с]кын аймагай Шершиска гэ... нютагуудта 1-1 сельмагууд нээгд... Эдэ сельмагууд эд товарнууд... үргэнөөр худалдажа байна.

Тинхэлэ, Бичурай аймага[й] Окино-Ключевскэдэ ба Селенги[н] аймагай, Тельманэй нэрэмжэ[тэ] (Жаргалантын) колхозой дэргэ[дэ] шэнэнүүд сельмагууд байгуул... дахань

ЗАҺАБАРИ

«Б.-М. Үнэн» газедэй февр[а]лиин 4-нэй номерто толилогдо[һон] „Мурманскын ажалшад — нүх[эр] Молотовто“ гэһэн бэшэг дото[р] түрүүшын колонкодо «Кольс[кэ] хахад аралай тухай» гэ[жэ] уншаха.

Редакци[и]

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная, 19. Телефоны: отв. редактора — 6-44, отв. секретаря — 6-38, отд. партийной жизни — 7-55 2 зв., сельхозотдела — 7-55, отдел писем — 5-02.

Типография [illegible]

Бурлит [illegible] 328